

[Else-Merete Ross.]

et centralt bytteregister for ansøgning om lejlighedsbytning, kunne man muligvis gennem rokering — eller som SF kalder det: byttekæder — formidle en mere hensigtsmæssig boligfordeling end for øjeblikket. I Göteborg lod det til at sådanne byttekæder lod sig realisere. Tillod man inden for denne sektor fri bytteret, altså private aftaler om bytte af lejligheder, ville man afskære boligformidlingen fra en del af de lejligheder, som den ellers ville have mulighed for at fordele på den for hele den sociale og kommunale boligmasse mest hensigtsmæssige måde.

Jeg vil gerne spørge, om SF mener, at de almennyttige boligselskaber ville være villige til at gå ind på en sådan forsøgsordning. De almennyttige boligselskaber har jo været pionerer på mange områder. Skulle det vise sig, at de også ville gå med til et forsøg på dette område, kunne det måske bane vej for den centrale boligformidling, som SF foreslår.

Der er mange gode tanker i SF's forslag, som vi fra mit partis side absolut mener bør behandles i boligudvalget.

Sigsgaard: Regeringspartiernes ordfører har, så vidt jeg har hørt det, alle talt om de forhandlinger, der er i gang imellem lejere på den ene side og ejere på den anden side, og har ligesom sat deres lid til, at der skulle komme resultater ud af det med hensyn til de problemer, som vi her behandler. Jeg synes, det er næsten lidt for billigt at forlade sig på disse forhandlinger. Det, der er tale om, er, at den ene part, ejerne, har nogle privilegier, som er med til at skabe de boligproblemer, vi har i dag, og det, man så tror, er, at ejere og lejere i fri forhandling med hinanden kan finde frem til, at ejerne afgiver nogle af deres privilegier til fordel for lejerne. Det er sjældent, at man i frivillige forhandlinger får den ene part til at afgive sine privilegier eller dele af sine privilegier til den anden part, og jeg synes ikke, det er rimeligt, at vi her foregøgler, at noget sådant kan blive resultatet af forhandlingerne mellem lejerorganisationer og ejerorganisationer.

Man kan spørge sig selv, om det egentlig tjener noget formål, at vi en gang eller to hvert eneste folketingsår har denne debat,

som vi har her i dag, for vi kommer jo ikke ud af stedet. Hver eneste gang møder man afvisning fra regeringspartierne. Det har man også mødt i dag, med forskelligt tonefald ganske vist. De konservative og venstre har ganske klart sagt, at de ikke vil røre ved ejernes fri ret til at bestemme, hvilke boligsøgende der skal have deres boligbehov tilfredsstillet; det skal stadig væk forbeholdes den lille ejergruppe at træffe afgørelse om det. Fra radikal side camouflerer man sin holdning lidt. Man siger, at man har sympati for forslagene, men på den anden side ønsker man, når alt kommer til alt, ikke at gøre noget indgreb i ejernes privilegier.

Det kom tydeligt frem i fru Else-Merete Ross' indlæg her for et øjeblik siden, da hun sagde, at hendes sympati kunne udmøntes i, at man lod kommunerne og de almennyttige selskaber lave forsøgsordninger. Det kunne de radikale gå med til, men det, der er det egentlige alvorlige problem, nemlig de private ejeres dispositionsret, skulle der altså alligevel, når alt kom til alt, ikke røres ved. Det var det lidt, der lå i sympatien for forslagene.

VS kan i princippet støtte de forslag, der er lagt frem her. Jeg påpegede, da forslaget om fri bytteret sidste år var til forhandling, at det først og fremmest gavner dem, der har en god bolig i bytte med — på det punkt har boligministeren ret — og at der derfor samtidig med fri bytteret eller i hvert fald en udvidet bytteret burde indføres central boliganvisning for alle lejligheder, sådan at de mindrebemidlede og de boligløse boligbehov kan løses bedre. Og det er selvfølgelig med glæde, jeg ser, at SF nu har fulgt det forslag op og har fremsat forslag om central boliganvisning. Det er ganske klart, at det er den centrale boliganvisning, der er det væsentlige i forslaget her; bytteretten er en detalje, om end en væsentlig detalje.

Med hensyn til bytteretten skal man være opmærksom på, at den kan give de velbærgede en fortrinnsstilling, derved at de kan skaffe sig en passende bolig f. eks. ved betaling under bordet, og bl. a. derfor bør den centrale boliganvisning organiseres sådan, at den tager et særligt hensyn til mindrebemidlede.

For at de mindrebemidlede kan få virke-